

Strel iz silobrane pred sodiščem.

Pred ljubljanskim sodiščem se je zagovarjal dne 24. aprila 50letni posestnik Jožef Vrtačič iz Zibovega sela pri Novem mestu. Obtožnica mu je očitala, da je letos dne 30. januarja ponoči ustrelil kmečkega fanta Antona Turka. Pri Vrtačičevih so praznovali poroko hčerke Marije. Zvečer so fantje prišli voglarit in Vrtačič jih je pogostil. Čez dobro uro so pridrvili nazaj in vrnili nekaj vina, češ, da je prekislilo. Drugi dan so isti fantje voglarili pri sosedu Barbariču, na povratku pa so začeli pred Vrtačičevo hišo razgrajati. Ker je Vrtačič to že pričakoval, se je bil oborožil s puško in se skril v hlev. Ko so prišli fantje mimo, je ustrelil v zrak. Takoj nato je videl prihajati od kozolca na dvorišče nekega moškega. Bil je Anton Turk. Vrtačič je sprožil. Turk se je po strelu obrnil in napravil le še kakih 10 korakov. Pristopili so fantje, ki so ga dvignili, nakar je izdihnil. Vrtačič je bil obsojen radi prekoračenja silobrane na leto dni zapora, pogojno za dobo treh let.

Klobuko za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo. 407

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe kolektor »Slovenskega gospodarja«.

Skrofulozne rane. Ta dolga bolezen nakazi človeka, ker mu še po ozdravljenju pušči vidne nelape brazgotine. »Fitonin« take rane hitro ozdravi, ne da bi ostali kakršnikoli znaki. Steklenica »Fitonin« stane 20 Din v lekarnah. Po poštmem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z. o. z., Zagreb L-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.)

Obžalovanja vredni slučaji.

Prijet požigalec. Mariborska policija je zaprla in predala sodišču Ivana Petkica, 32letnega delavca, ki je zažgal lev Marije Lilinger v Voseku. Zagrešil je tudi še posilstvo pri Sv. Marjeti ob Pe-

Dolina votlin v Karmelskem pogorju.

Angleški in ameriškanski starinoslovci so odkrili na znanem Karmelskem pogorju v Palestini podzemeljske votline, ki so že obljudene skozi neverjetno dobo — 100 tisoč let. Tamkaj so zadeli na dosedaj najstarejša človeška okostja. Ta okostja so dobro ohranjena in so preračunali njih starost na 75 tisoč let. V onih davnih predzgodovinskih časih, ko je počivala Evropa pod debelo plastjo leda, se je veselila Palestina toplega ter deževnega podnebnja. Tedaj so se podli tam kaj bivoli, nosorogi, po vodni konji in krokodili. Saj so našli pre-

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

In res! V poltemo zavutih zgodnjih urah je bilo opaziti pod hribom gibanje in tekanje, ki se je strnjalo v krog. Kruci so pripravljali napad. Straže so pozvale na opazovanje župnika. Poveljnik je uganil kmalu, za kaj bo šlo tokrat. Napadli bodo strelci. Vsak bo držal pred seboj po eno in več debelih vreč s slamo. Po trebuhu se bodo plazili navzgor do volčjih jam. V te bodo pometali vreče, skočili sami vanje in seve na s slamo zavarovano vrečo, sicer bi se nabodli. Vsak bo izpulil s časom ostre kole in čepel precej udobno ter varno kakor v zakopu. Iz jam bodo otvorili ogenj iz pušk na jeruzalemske nasipe v trenutku, ko se bodo ponovno pojavile za njihovimi hrbti vrste lestvarjev in kijarjev. Nekaj teh strelcev — vrečarjev bodo že upihnil iz utrd s strelji; ostalo bo treba iztrebiti s previdnimi protinapadi. Tako se je glasil poveljnikov poduk, katerega so bili potrebni branitelji.

Krucu so se že plazili na kreber po hribu, por-

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo pristnost.

V. i. JUCEFA k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

snici. Aretirani je že priznal oba zločina.

Uboj. V Juršincih pod Ptujem so se sprli fanti in smrtna žrtev je postal 22letni Kon. Polanec, katerega je ustrelil 23letni J. Holc iz Zagorcev. Ustreljenega so sodno raztelesili pri Sv. Andražu v Slov. goricah in ugotovili, da mu je krogla iz samokresa prebila srce, pljuča in odvodnico ter je obtičala v hrbtenici. Aretirani priznava dejanje z izgovorom na silobran.

*

Razno iz Prekmurja.

Turnišče. V pojasnilo po nepotrebnem se razburjajočim osebam. Dne 21. marca sem poročal na tem mestu sledeče: Prejšnji teden se je vrnila iz Paračina g. Anica H. Kakor je pri mladih dekletih običajno, je tudi ona šla od doma, da bi si prislužila denarja za lepšo obleko in večjo halo. Ker pa ji gospodar ni dovolil, da bi v nedeljo in ob praznikih zahajala k božji službi, je službo pustila in se je

vrnila domov, kar je lepo od nje itd. itd. Gdč. Anico očitvidno bode beseda »bala«. Zdi se mi, da je to besedo popolnoma narobe razumela. »Bala« je slovenska beseda in pomeni vse, kar nevesta, po domače sneha, dobi, ko se poroči. Gosposodična pa si besedo »bala« razlaga v domačem prekmurskem narečju, kjer »bala« pomeni zavoj blaga, platna. Njeno razburjanje je čisto nepotrebno, ker je ves odstavek o njej napisan le pohvalno in ne poniževalno. Popolnoma nerazumljivo pa se mi zdi vznemirjanje g. Ivana P., ker se poročilo njega sploh ne tiče. — Poročevalec »Slovenskega gospodarja«.

Gomilica. Naša vas kakor tudi okolien mnogočrat nepovabljeni in nedobrodošči ste, ki najraje prihajajo ponoči, ko že ljudje spijo. Ti dolgoprsti ponočnjaki kaj radi hrepene po tujem blagu, zlasti po perutnin. Tako so pred kratkim večim gospodinjam odnesli kokoši, a tokrat niso imeli sreče; kajti oko postave je čuječe in tudi tem kurjim tavovom so prišli orožniki na sled ter z njimi pošteno obračunali, kar jih bo najbrž spamevalo.

vajoč pred seboj natrpene vreče. Tokrat niso tulili po indijansko. Čuti je bilo le pritajeno hrsanje obleke po zmrzli zemlji, katerega je prekinjal še vedno obupni jek s smrtjo se borečih po volčjih jamah. Tudi vrečarji so varali sami sebe v nadi, da bodo gotovo presenetili prve zmaže pijane v spanju in se potečnili do cilja neopaženo ter brez izgub.

Komaj so se priplazili v strelno razdaljo, so zaplamtele visoko plamenice na vseh koncih zakopov. Osvetljevale so liki kača lazeči cilj. Na rezko povelje so odjeknili s hriba navzdol prvi strelji. Kruc, ki ni skril v trenutku oddaje prve salve butice za vrečo, se je zakotalil po hribu v objemu majke smrti. Nezadeti se niso spustili v beg. Planili so kvišku, vsak vrečo za ramo, in že je izginil v jami, kjer se je spustil na vrečo brezobzirno na že nabodenega tovariša in mu pomagal s težo lastnega telesa hitreje v večnost. Naskok na jame in izgin v njih se je odigral z naglico, da Miklavčani niti utegnili niso, da bi bili ponovno nabili svoje krese in pihalnike.

V jamah potuhnjenih napadalcev ni nikdo več videl. Da so pridno na delu, so pričali polomljeni kolci, ki so frčali iz pasti na vse strani, in številni

Črensovci. Pred nedavnim se je začel pri nas tečaj za trajno vezenje. Vodi ga učiteljica vezenja gđc. Marija Kogovšek iz Ljubljane. Na tem tečaju se dekleta marsikaj lepega in koristnega nauče, zato se ga pridno udeležujejo.

Bogojina. V prvi polovici preteklega meseca so pri nas žalostno zapeli mrtvaški zvonovi ter oznanjali smrt g. Jožefa Časara. Pokojni je bil delaven mož. Bil je namreč med ustanovitelji naše kmečke hranilnice in posojilnice, obenem pa vnet delavec v zadrugi. Njegova pridnost in delavnost se že izraža v tem, da je dal šolati vse svoje otroke, čeprav je bil manjši posestnik. Toda dobrobit otrok mu je bila tako pri srcu, da je rajši sebi pritrgal od ust, kakor pa da bi otroci ostali doma neizšolani. Zapusil je več otrok, ki so že vsi pri svojem kruhu, razven najmlajšega Franceta, vnetega delavca v akademskih društvih, ki študira na ljubljanski univerzi pravo in bo predvidoma v kratkem končal. Francetov brat Vinko pa že par let deluje kot učitelj v Genterovcih in je v svojem delokrogu dosegel lepe uspehe. Vsled svoje delavnosti in domačnosti je pri ljudeh, ki so večinoma Madžari, postal zelo priljubljen in gotovo bi jim bilo težko, ako bi bil službeno premeščen. Francetova sestra Anica je lani diplomirala v ljublj. ženski bolnici, ona pa se je posvetila samostanskemu življenju in postala sestra-nuna, dočim je najstarejši Jože poročen v Murski Soboti. Pokojni g. Časar je zadnje čase vsled bolezni začel hirati in bolezen ga je premagala. Spreviden s sv. zakramenti je vzorni katoličan in skrben družinski oče zatisnil oči k večnemu počitku. Naj mu bo lahka zemlja, a žalujočim domačim in vsem sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Dolnja Lendava. Dne 15. marca se je pri nas vršil občni zbor krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Dolnji Lendavi. Izvoljen je bil ponovno stari odbor. Obisk je bil slab, tem bolj pa dne 22. marca. Tega dne se je namreč vršil redni občni zbor »Udruženja trgovcev v D. Lendavi«. Zborovali smo v prostorih hotela »Krona«. Občnega zbora sta se udeležila g. Čeh Franc, predsednik Združenja trgovcev v Murski Soboti in zastopnik TOI g. Igo Kaiser, tajnik Zveze trgovcev v Ljubljani.

Dolnja Lendava. Dne 23. marca, ob treh popoldne so dobili naši vrli gasilci telefonični poziv na pomoč k požaru v D. Mihajlovcu pri Čakovcu. V par minutah so bili zbrani in 16 jih je odbrzelo z veliko motorno brizgalno proti kraju nesreče. Ko so prišli na kraj požara, so videli že veliko razdejanje, a niso se obotavljali, temveč so se takoj lotili dela ter reševali, kar so mogli. Z delom so začeli krog četrta na pet in delali neprestano do četrta na 11. uro. Motor je izvrstno deloval, dočim je pri dveh drugih brizgalnah se pokvaril. Zelo lepo od naših gasilcev, da so bližnjemu takoj pripravljeno pomagati ter se ne pritožujejo, čeprav delajo brez počitka celih šest ur. Kakor je že list poročal, je zgorelo nad 100 hiš in gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolga vas. Danes teden smo na tem mestu poročali, da je pri nas tik ob madžarski meji kar nenadoma začel goreti gozd. Po natančnejših raziskavanjih so dognali, da je zgorelo skoraj 10 oralov gozda, ker znaša približno 10.000 Din škode.

Širite „Slov. gospodarja“!

nasprotujejo z besedo in agitacijo, drugi z nasiljem. Nasilno mu nasprotujejo nacionalisti, ki stavijo narodnost nad vero. Mladina mora narodno čutiti, vsak njen življenjski dih mora biti prešinjen z narodnostnim duhom, vera je postranska stvar. Nacionalistični pretiranci gredo v svoji zagrizenosti celo tako daleč, da proglašajo vero kot škodljivo in pogubno za narodnost, ker ovira s svojo versko moralo (verskimi

predpisi za življenje) razmah vseh sil narodnostnega pokreta.

Na tem stališču je nemški narodni socializem, ki onemogočuje delovanje katoliških mladinskih organizacij v Nemčiji ter jih preganja do uničenja. Geslo, ki ga je izdala Hitlerjeva mladina, slove: »Katoliško mladino je treba naučiti nemško misliti.« Katoliška mladina bi ne smela več misliti krščansko, marveč nemško = pogansko nemško. Njeno teženje in stremljenje mora biti naravnano ne k Bogu kot končnemu življenjskemu cilju, marveč k ojačitvi nemške pasme in očiščenju nemške krvi, ki je prva na svetu. Nemška pasma, nemška kri, nemški bog: to so tisti maliki, ki naj jim služi nemška mladina in vse nemško ljudstvo. Ker pa nemški katoličani nočejo sodelovati pri nemškem narodno-socialističnem malikovanju, so izpostavljeni preganjanju, ki ga trpi v dnevno rastoči meri katoliška mladina.

Na isti sovražni liniji zoper katoliški mladinski pokret se z nacionalisti nahajajo tisti, ki so jim drugače protivni, ker stojijo na skrajni levici: mednarodni socialisti in komunisti. Predzadnje nedeljo v aprilu so to dokazali španski socialisti. To nedeljo je bila napovedana velika manifestacija katoliške mladine v Eskorialu (severno od Madrida). Da bi to prireditev, za katero je bilo napovedanih 50.000 udeležencev, onemogočili, so socialisti napovedali za Madrid in okolico 24urno splošno stavko. Socialistična hudobna nakana se ni posrečila, vlaki so kljub stavki vozili, popeljali so udeležence kongresa v Eskorial in zopet domov. To je brezverne socialiste tako razkačilo, da so napadali posebne vlake, avtobuse ter druga vozila, v katerih so se vozili člani katoliških mladeniških organizacij. Katoliški mladeniči in člani ljudske Akcije so se branili z orožjem ter so z orožjem v rokah izvojevali svobodno pot svoji veličastni manifestaciji.

*

DRUŠTVENE VESTI

Sovražniki katoliškega mladinskega pokreta.

Katoliško mladinsko gibanje ima na svetu razne nasprotnike. Nekateri mu

mrličiči ter še vedno na pomoč vpijoči težki ranjenci. Tudi slednji so morali iz jam, da so našli v njih kritje zdravi tolovaji.

Utrjevalnega dela po jamah niso smeli opazovati branitelji mirno. Enkrat vgnezen Kruc bi lahko pogubonosno čivkal iz svoje puške cele dneve in vznemirjal tabornike. Župnik je zapovedal podkuriti lonce ter kotle s smolo. Prve vrste izpadnikov so se lotile jamarjev v kritju pušk s polnimi piskri vrele smole, katere se sigurno ni nadejal nobeden sovražnik. Da je bilo povelje na izpad z vrelo smolo posrečeno izbrano, je oznanil taboru krik, tuljenje in obupni skoki iz jam. Kruci — strelci iz volčjih jam vsi opečeni po vinogradih, za njimi dobro pomerjeni streli. Sedaj je bil celo poveljnik mnenja, da bodo uživali par dni mir, dokler ne bo dobila ravbarska golazen ojačenj ali topov iz Čakovca.

Zimsko jutro je pozdravilo vrle branitelje od otrok ter mater in očetov. Vse je bilo na kolenih v glasni molitvi v hramu žalostne Matere božje, v katerem je pel sveto mašo zahvalnico župnik Stariha ob pritrkovanju zvonov.

Po končani službi božji je vrelo vse na okope,

odkoder je bil ono jutro po odbitju drugega napada kot ribje oko čist razgled. O sovražniku ne sluha ne duha. Ali je sploh pobegnil, ali se pa skrnil kam dalje, da si odpomore od občutnih izgub. Poveljnik je oznanil popolno varnost in pokop mrličev, katerih so našli 156 in nekaj še pri življenju ostalih ranjencev, ki so kmalu umrli vsled izgubljene krvi, prezebe in na zvijajočih bolečinah zastrupljenja.

Dveh lepih zmag brez vsake izgube so se veselili Miklavčani in se zahvaljevali nebeški Materi, da jih ni prepustila pokolju in požigu. Župnik je dal nanositi naslednje predpoldne na najbolj vidno točko Jeruzalema grmado in jo zažgati radi čistega neba, da so morali videti njen visoko segajoči plamen do Čakovca, po celem Murskem polju in v Krajini. Goreča grmada z jeruzalemskega griča bi naj oznanila po dogovoru s »hauptmanom« Veržejcem zavrnitev prvih napadov in bila obenem opozorilo, naj prihitijo na pomoč, odrežejo Krucem umik in jih potolčejo do zadnjega. Kres je prasketal veselo, se vzpenjal visoko proti nebu in pel v svetlih plamenih prvo hvalnico za zmago nad sovragi pri tokratnem in največjem vpadu strašnih Krucev!

ostanke od vseh baš kar naštetih živalskih vrst. Starinostlovci so raziskovali karmelske votline zadnjih 6 let, in so dokazali, da so služile človeku skozi 100 tisoč let v bivaljši. Prvotni prebivalci karmelskih votlin so bili iz kamene dobe, nadaljni narodi, katere omenja sv. pismo stare zaveze in pozneje pa Arabci, ki so še danes doma v podzemeljskih luknjah gore Karmel.

==

20.000 slonov pa eden avtomobil.

Gotovo še ni bilo slišati, da bi bil avtomobil zamenjal lastnika za 20 tisoč slonov. V naslednjem slučaju ne